

DUYUSAL ANALİZDE TANIMLAYICI TESTLER

Tanımlayıcı analiz

- Amaç: Ürünün lezzet ya da tekstürü hakkında mümkün olduğu kadar çok bilgi sağlanması ve bunların kelimelerle ya da rakamlarla ifade edilmesidir.

Tanımlayıcı testler nerelerde kullanılır?

- Raf ömrünün tespitinde, ambalaj etkilerinin belirlenmesinde duyuşal özelliklerin zamana bağlı olarak değişiminin izlenmesinde
- Ürünün algılanan duyuşal özelliklerinin enstrümental, kimyasal ya da fiziksel özelliklerle ilişkilendirilmesi amacıyla ürün haritasının çıkarılmasında

Tanımlayıcı analizin bileşenleri

Kalitatif (nitel) faktörler

- Ürünün duyuşal profilini ya da resmini tanımlayan terimlerden oluşur.
- Önemli bir nokta: panelistler (iyi eğitilmemişlerse) bir terimin ne anlama geldiğı konusunda çok farklı kavramlara sahip olabilir.
- Duyusal özelliklerin seçimi ve bu özelliklerin tanımları, bir ürünün algılanabilen kimyasal ve fiziksel özellikleriyle ilişkilendirilmelidir.

Tanımlayıcı analizin bileşenleri

Kalitatif (nitel) faktörler

■ Görünüş özellikleri:

- Renk (kroma, homojenlik, derinlik..)
- Yüzey tekstürü (parlaklık, düzgünlük/pürüzlülük)
- Boyut ve şekil (ebatlar, geometri)
- Parçalar ya da partiküllerin etkileşimi (yapışkanlık, topaklanma, gevşek partiküller)

Panelistler arasındaki farklılıklar önemlidir!

- Güvenilir sonuç vermeyen panelistler
 - Analizden çıkarılabilirler.
 - Daha fazla eğitim verilebilir.

Panelistler arasındaki farklılıklar önemlidir!

- Algılamadaki önemli farklılıkların belirlenmesi gerekir.
 - Panelistlerin olayı kavramasına yardımcı olmalı
- Panelist cevapları arasında farklılık varsa belirlenip düzeltilmelidir.

Tanımlayıcı analiz

- Skala kullanımındaki farklılıklar
- Tesadüfi hatadaki farklılıklar (tekerrür hatası)
 - Sorun yaratan faktörlerdir.
 - Belirlenmeli ve gereken yapılmalıdır.
 - Uygun bir istatistik değerlendirmeye belirlenebilir.

Tanımlayıcı analiz

- Lezzet profili analizi
- Tekstür (doku) profili analizi
- Kantitatif tanımlayıcı analiz
- Spektrum tanımlayıcı analiz
- Serbest profil belirleme